

Generalni direktor Autoriteta Civilnog Vazduhoplovstva Kosova,

Shodno Članu 3.5, tačka (ii), 15.1 tačka (a) i (c), 21.2, 78, 79, i 80 tačka (a) i (b) Zakona br. 03/L-051 o Civilnom vazduhoplovstvu („Službeni List Republike Kosovo“ godina III, br. 28, od 4. juna 2008. godine),

Imajući u vidu,

Međunarodne obaveze Republike Kosovo prema Multilateralnom Sporazumu o Uspostavljanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Područja (u daljem tekstu: Sporazum o ZEVP) od njegovog privremenog stupanja na snagu na Kosovu, 10 oktobra 2006 god.

Uredbu Komisije (EZ) 1315/2007 dana 8. Novembra 2007 god. O nadzoru nad bezbednošću u upravljanju vazдушnim saobraćajem, koja je bila primenjiva u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo, prema sprovođenju Sporazuma o ZEVP, putem Uredbe ACV-a br. 13/2009 o nadzoru bezbednosti u upravljanju vazдушnim saobraćajem dana 29 decembra 2009 god.,

Uredbu ACV-a br. 3/2009, dn. 30 oktobra 2009 god., Uredbe ACV-a br. 8/2009, br. 09/2009, br. 10/2009, br. 11/2009 od 15 novembra 2009 god., a posebno Uredbe ACV-a br. 12/2009 i br. 13/2009 od 24 decembra 2009, sve donošene za sprovođenje Sporazuma o ZEVP-u,

U ciju sprovođenja “Uredbe Evropske Komisije (EU) br. 1034/2011 o nadzoru nad bezbednošću u upravljanju vazдушnim saobraćajem i uslugama vazdušne navigacije i izmeni Uredbe (EU) br. 691/2010, dana 17 oktobra 2011 god., u okviru unutrašnjeg pravnog poretka Republike Kosovo,

Nakon okončanja procesa javne konsultacije zainteresovanih strana, shodno Administrativnom Uputstvu br. 01/2012 o procedurama javne konsultacije zainteresovanih strana,

Donosi ovu:

UREDBA Br. 6/2012
O NADZORU BEZBEDNOSTI U UPRAVLJANJU VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA I
USLUGAMA VAZDUŠNE NAVIGACIJE

Član 1

Implementirajuća Uredba Komisije Evropske Unije (EU) Br. 1034/2011, dt. 17 oktobra 2011 o nadzoru nad bezbednošću u upravljanju vazdušnim saobraćajem i uslugama vazdušne navigacije i izmeni Uredbe (EU) br. 691/2010 (dalje kao "Uredba Komisije") proglašava se primenjivom u Republici Kosovo. Uredba Komisije je pridodata kao Aneks ove Uredbe i čini njen sastavni deo.

Član 2

2.1 Odredba članova 1 do 18, Uredbe Komisije su premenjive u Republici Kosovo.

2.2 Svaka odredba budućih amandmana Uredbe Komisije, osim odredaba koje se oslonjavaju ili navode na Uredbu Komisije br. 691/2010, dana 29 jula 2010 god., nakon njenog unošenja u Aneksu I ili II Sporazuma o ZEVP, biće direktno primenljive u Republici Kosovo.

Član 3

3.1 Značenje pojmova i definicija upotrebljene u ovoj Uredbi je sadržan u članu 2 Uredbe Komisije.

3.2. Bez obzira prema stavu 1, pojmovi "Zajednica", "Pravo Zajednice", "Zakonodavstvo Zajednice", "Instrumenti Zajednice", "Ugovor EC", "Aerodrom Zajednice", "Službeni Glasnik Evropske Zajednice", "Avio-prevoznik Zajednice" i "Država(e) članica(e)", ukoliko se referišu na Uredbi Komisije, koje mogu navesti direktno ili posredno u Uredbi Komisije, moraju se tumačiti u skladu sa tačkama 2 i 3 Aneksa II Sporazuma o ZEVP.

Član 4

U slučaju interpretacije Uredbe Komisije, koristiće se originalna verzija na Engleskom jeziku, kao što je objavljena u Službenom Listu Evropske Unije.

Član 5

Ovom Uredbom se ukida Uredba ACV-a br. 13/2009 o nadzoru bezbednosti u upravljanju vazдушnim saobraćajem, dana 24 decembra 2009 god.

Član 6

U tekstu Uredbe br. 12/2010 od 18 novembra 2010 god. referenca na Uredbu Komisije br. 1315/2007 se briše i zamenjuje se sa "Uredba ACV-a br. 6/2012, od 10 decembra 2012 god.

Član 7

Ova Uredba stupa na snagu 21 decembra 2012 god.

Dritan Gjonbalaj
Generalni direktor

IMPLEMENTIRAJUĆA UREDBA KOMISIJE (EU) broj 1034/2011**od 17. oktobra 2011.****o nadzoru nad bezbednošću u upravljanju vazдушnim saobraćajem i uslugama vazdušne plovidbe i o izmenama i dopunama Uredbe (EU) broj 691/2010****(tekst od značaja za Evropsko ekonomsko područje)**

EVROPSKA KOMISIJA,

Imajući u vidu Pakt o funkcionisanju Evropske unije,

Imajući u vidu Uredbu (EK) broj 550/2004 Evropskog parlamenta i Saveta od 10. marta 2004. godine o pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi na jedinstvenom evropskom nebu („Uredba pružanja usluga“)⁽¹⁾, i posebno njen član 4,

Imajući u vidu Uredbu (EK) broj 551/2004 Evropskog parlamenta i Saveta od 10. marta 2004, o organizaciji i korišćenju vazdušnog prostora na jedinstvenom evropskom nebu („Uredba o vazdušnom prostoru“)⁽²⁾, i posebno njen član 6,

Imajući u vidu Uredbu (EK) broj 216/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. februara 2008. godine o opštim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanju Evropske agencije za vazduhoplovnu bezbednost i o stavljanju van snage Direktive Saveta 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) broj 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ³ i posebno njen član 8. b,

S obzirom na to da:

1) U skladu sa Uredbom (EZ) broj 216/2008 Komisija, uz pomoć Evropske agencije za vazduhoplovnu bezbednost („Agencija“), treba da donese odgovarajuća pravila za sprovođenje kako bi obezbedila skup

bezbednosnih normativnih uslova za sprovođenje funkcije nadzora nad bezbednošću u delotvornom upravljanju vazдушnim saobraćajem (UVS). Član 8.b Uredbe (EZ) broj 216/2008 propisuje da se ta pravila za sprovođenje izrade na osnovu propisa donetih u skladu sa članom 5(3) Uredbe (EZ) broj 549/2004 Evropskog parlamenta i Saveta od 10. marta 2004. godine, koja utvrđuje okvir za stvaranje jedinstvenog evropskog neba („Okvirna uredba“)⁽⁴⁾. Ta Uredba se zasniva na Uredbi Komisije (EZ) broj 1315/2007 od 8. novembra 2007. godine o nadzoru nad bezbednošću u upravljanju vazдушnim saobraćajem i menja i dopunjuje Uredbu (EZ) broj 2096/2005⁽⁵⁾.

2) Postoji potreba da se dodatno definišu uloga i funkcije nadležnih organa zasnovanih na odredbama Uredbe (EZ) broj 216/2004, (EZ) broj 549/2004, (EZ) broj 550/2004 i (EZ) broj 552/2004 Evropskog parlamenta i Saveta od 10. marta 2004. godine o interoperabilnosti Evropske mreže za upravljanje vazдушnim saobraćajem („Uredba o interoperabilnosti“)⁽⁶⁾. Te uredbe sadrže zahteve o bezbednosti usluga u vazdušnoj plovidbi. Dok su operateri odgovorni za bezbedno pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, države članice treba da obezbede efikasan nadzor preko nadležnih organa.

¹ SL L 96, 31.3.2004, str. 10

² SL L 96, 31.3.2004, str. 20

³ SL L 79, 19.3.2008, str. 1

⁴ SL L 96, 31.3.2004, str. 1

⁵ SL L 291, 9.11.2007, str. 16

⁶ SL L 96, 31.3.2004, str. 26

- 3) Ova Uredba ne treba da obuhvata vojne operacije i obuku, kako je propisano članom 1 (2) Uredbe (EZ) broj 549/2004 i članom 1 (2)(c) Uredbe (EZ) broj 216/2008.
- 4) Nadležni organi treba da sprovedu regulatorne bezbednosne revizije i recenzije u skladu sa ovom Uredbom kao deo odgovarajućih inspekcija i anketa propisanih Uredbama (EZ) broj 216/2008 i (EZ) broj 550/2004.
- 5) Nadležni organi treba da razmotre korišćenje pristupa bezbednosnog nadzora iz ove Uredbe u drugim oblastima nadzora, prema prilici, u cilju obezbeđivanja efikasnog i doslednog nadzora.
- 6) Usluge vazdušne plovidbe, kao i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja (UPVS) i upravljanje vazdušnim prostorom (UVP) koriste funkcionalne sisteme koji omogućavaju upravljanje vazdušnim saobraćajem. Zato sve promene funkcionalnih sistema treba da budu predmet nadzora nad bezbednošću.
- 7) Nadležni organi treba da preduzmu sve neophodne mere u slučaju da sistem ili deo sistema nije u skladu sa odnosnim zahtevima. U tom kontekstu, a naročito kod donošenja neke bezbednosne direktive, nadležni organ treba da razmotri davanje naloga obaveštavanjem telima uključenim u izdavanje deklaracije iz člana 5. ili 6. Uredbe (EZ) broj 552/2004 da sprovedu određene istrage u pogledu datog tehničkog sistema.
- 8) Godišnji izveštaj o nadzoru nad bezbednošću nadležnih organa treba da doprinese transparentnosti i odgovornosti za vršenje nadzora nad bezbednošću. Takvi izveštaji treba da se upute Komisiji, Agenciji i državama članicama koje su nominovale ili formirale nadležni organ. Osim toga, godišnji izveštaji o nadzoru nad bezbednošću treba da se koriste u kontekstu regionalne saradnje, standardizacije inspekcije u smislu Uredbe (EK) broj 216/2008 i praćenja međunarodne kontrole bezbednosti. Sadržaj izveštaja treba da obuhvati relevantne podatke vezane za praćenje bezbednosnih postupaka, pridržavanje važećih bezbednosnih propisa koje primenjuju nadzirane organizacije, program regulatornih bezbednosnih revizija, recenzije bezbednosnih argumenata, izmene u funkcionalnim sistemima koje sprovedu nadzirane organizacije u skladu sa postupcima koje je usvojio i bezbednosnih direktive koje je izdao nadležni organ.
- 9) U skladu sa članom 10 (1) Uredbe (EZ) broj 216/2008 i članom 2 (4) Uredbe (EZ) broj 550/2004, nadležni organi treba da među sobom zaključe odgovarajuće aranžmane o bližoj saradnji kako bi obezbedili adekvatnu kontrolu operatera vazdušne plovidbe koji pružaju usluge vezane za vazdušni prostor koji potpada pod odgovornost druge države članice osim države članice koja je izdala sertifikat. Na osnovu člana 15. Uredbe (EZ) 216/2008, nadležni međusobno treba da razmenjuju naročito odgovarajuće informacije o nadzoru nad bezbednošću organizacija.
- 10) Agencija treba još da oceni odredbe ove Uredbe, naročito one koje se odnose na bezbednosni nadzor nad promenama i izda mišljenje o prilagođavanju takvih promena u pravcu potpuno sistemskog pristupa, uzimajući u obzir integraciju tih odredbi u buduću zajedničku regulatornu strukturu za bezbednost civilnog vazduhoplovstva i iskustva koje su stekle zainteresovane strane i nadležni organi. Mišljenje Agencije dalje treba da nastoji da olakša sprovođenje Programa državne bezbednosti (PDB) Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo (ICAO) u okviru Unije, u sklopu ukupnog sistemskog pristupa.
- 11) Bezbedno izvršavanje nekih funkcija mreže postavljenih na osnovu Uredbe (EZ) broj 551/2004 zahteva da uključeni entiteti

podležu određenim zahtevima u pogledu bezbednosti. Ti zahtevi, koji nastoje da obezbede da odnosni entitet ili organizacija funkcionišu bezbedno, propisani su Uredbom Komisije (EZ) broj 677/2011 od 7. jula 2011. godine kojom se propisuju detaljna pravila za primenu funkcija mreže u upravljanu vazдушnim saobraćajem (UVS) i menja i dopunjuje Uredba (EZ) broj 691/2010 ⁽¹⁾. Ovo su bezbednosni zahtevi za organizaciju koji su vrlo slični opštim zahtevima propisanim u Komisijinoj Uredbi za sprovođenje (EU) broj 1035/2011 ⁽²⁾, ali prilagođeni odgovornostima funkcija mreže u smislu bezbednosti. U cilju podrške ukupnog sistemskog pristupa uređenju bezbednosti u oblasti civilnog vazduhoplovstva, izvršenje tih zahteva treba da se nadgleda na isti način kao što se vrši nadzor nad operaterima vazdušne plovidbe.

12) U svojim preporukama iz jula 2007. godine Visoka grupa za buduće evropske vazduhoplovne regulatorne okvire naglasila je potrebu da se odvoji regulatorni nadzor od pružanja usluga ili funkcija. U skladu sa tim načelom, član 6. Uredbe (EZ) broj 551/2004 propisuje da entitet nominovan da obavlja funkcije mreže treba da potpada pod odgovarajuće aranžmane za nadzor. Pošto Agencija već obavlja funkciju nezavisnog nadzora pan-evropskih operatera UVS/ANS u skladu sa članom 22.a Uredbe (EZ) broj 216/2008, bilo bi u potpunosti u skladu sa evropskom politikom vazduhoplovne bezbednosti poveriti joj zadatak da podrži Komisiju u njenom obavljanju istih zadataka vezanih za funkcije evropske mreže.

13) Prema tome, Uredbu (EZ) broj 1315/2007 treba staviti van snage.

14) Uredba Komisije (EZ) broj 691/2010 od 29. jula 2010. godine koja utvrđuje program

rada za usluge vazdušne plovidbe i funkcije mreže i menja i dopunjuje Uredbu (EZ) broj 2096/2005 ⁽³⁾ treba da bude izmenjena i dopunjena u cilju prilagođavanja ovoj Uredbi.

15) Mere predviđene ovom Uredbom su u skladu sa mišljenjem Odbora za jedinstveno nebo,

USVOJILA JE OVU UREDBU:

Član 1.

Predmet i delokrug važenja

1. Ova Uredba utvrđuje zahteve koje nadležni organi treba da se primenjuju u vršenju funkcija nadzora nad bezbednošću u vezi usluga vazdušne plovidbe, upravljanja tokom vazdušnog saobraćaja (UTVS), upravljanja vazдушnim prostorom (UVP) za opšti vazdušni saobraćaj i ostalih funkcija mreže.
2. Ova Uredba se primenjuje na aktivnosti nadležnih organa i kvalifikovanih entiteta koji deluju u njihovo ime u pogledu nadzora nad bezbednošću usluga vazdušne plovidbe, UTVS, UVP i ostalih funkcija mreže.

Član 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primenjuju se definicije iz člana 2. Uredbe (EZ) broj 549/2004 i člana 3. Uredbe (EZ) broj 216/2008. Međutim, ne primenjuje se definicija za „sertifikat“ iz člana 2. (15) Uredbe (EZ) broj 549/2004.

Primenjuju se još i sledeće definicije:

- (1) „korektivna mera“ označava meru kojom se eliminiše uzrok primećenog nepridržavanja propisa;
- (2) „funkcionalni sistem“ označava kombinaciju sistema, procedura i ljudskih resursa organizovanih da obavljaju funkcije u okviru konteksta UVS;

¹ SL L 185, 15.7.20011, str. 1

² Pogledajte str. 23 ovog Službenog lista

³ SL L 201, 3.8.2010, str. 1

- (3) „Rukovodilac mreže“ označava nezavisno i kompetentno telo kojem je, u skladu da članom 6(2) ili (6) Uredbe (EZ) broj 551/2004, povereno obavljanje poslova opisanih tim članom i ovom Uredbom;
- (4) „funkcije mreže“ označavaju određene funkcije opisane u članu 6. Uredbe (EZ) broj 551/2004;
- (5) „organizacija“ označava bilo operatera vazdušne plovidbe ili entitet koji pruža UPVS ili UVP ili druge funkcije mreže;
- (6) „proces“ označava skup međusobno povezanih ili interaktivnih aktivnosti koje transformišu ulazne podatke u izlazne rezultate;
- (7) „bezbednosti argument“ označava demonstraciju i dokaz da se predložena promena funkcionalnog sistema može sprovesti u okviru ciljeva ili standarda utvrđenih kroz postojeće regulatorne okvire dosledno sa bezbednosnim regulatornim zahtevima;
- (8) „Direktiva o bezbednosti“ označava dokument koji donese ili usvoji nadležni organ i koji obavezuje izvršenje radnji u funkcionalnom sistemu kako bi se povratila bezbednost, kada dokazi ukazuju da bi u suprotnom vazduhoplovna bezbednost mogla biti ugrožena;
- (9) „bezbednosni cilj“ označava kvalitativnu ili kvantitativnu izjavu koja definiše maksimalnu učestalost ili izgleda da nastupi opasnost;
- (10) „bezbednosna regulatorna revizija“ označava sistematsko i nezavisno ispitivanje koje sprovodi nadležni organ, sam ili preko drugog tela, da odredi da li su kompletni bezbednosni aranžmani ili njihovi elementi koji se odnose na procese i njihove rezultate, proizvode ili usluge usklađeni sa obaveznim bezbednosnim aranžmanima, da li se efikasno primenjuju i da li su pogodni za postizanje očekivanih rezultata;
- (11) „bezbednosni regulatorni zahtevi“ označavaju zahteve koje je utvrdila Unija ili nacionalne propise za pružanje usluga vazdušne plovidbe ili UPVS i UVP funkcije ili drugih funkcija mreže kao i tehničke i operativne sposobnosti i pogodnosti za pružanje tih usluga i funkcija, njihovog bezbednog upravljanja, kao i sisteme, njihove sastavne delove i sa njima povezane postupke;
- (12) „bezbednosni zahtev“ označava ublažavanje rizika definisano u strategiji za ublažavanje rizika koja ostvaruje određeni bezbednosni cilj, uključujući organizacione, operativne, procesne i funkcionalne standarde, standarde rada i interoperabilnosti ili ekološke karakteristike;
- (13) „verifikacija“ označava potvrdu kroz podnošenje objektivnih dokaza da su navedeni zahtevi ispunjeni;
- (14) „pan-evropski UVS-ANS“ označava delatnost koja je namenjena i uvedena za korisnike u većini ili u svim državama članicama i koja još može da se protegne van vazdušnog prostora teritorije na koju se Ugovor primenjuje.

Član 3.

Nadležni nadzorni organi

Za potrebe ove Uredbe i ne zalazeći u uzajamno priznavanje sertifikata operatera vazdušne plovidbe u skladu sa članom 7 (8) Uredbe (EZ) broj 550/2004 i člana 11 Uredbe (EZ) broj 216/2008, organi nadležni za nadzor su:

- (a) za organizacije koje imaju svoje glavno mesto poslovanja i, ako ga imaju, sedište u nekoj državi članici dok pružaju usluge vazdušne plovidbe na teritoriji te države članice, to je nacionalni nadzorni organ koji nominuje ili osnuje odnosna država članica;
- (b) za organizacije kod kojih je shodno ugovorima zaključenim između država članica u skladu sa članom 2. Uredbe (EZ) broj 550/2004. godine odgovornosti za nadzor nad bezbednošću raspodeljene drugačije od tačke (a), to je nadležni organi nominovan ili osnovan tim ugovorima. Ti sporazumi moraju biti u skladu sa zahtevima iz člana 2. (3) do (6) Uredbe (EZ) broj 550/2004;
- (c) za organizacije koje pružaju UVS ili usluge vazdušne plovidbe u vazdušnom prostoru teritorije na koju se Ugovor primenjuje i koje imaju glavno mesto poslovanja i, ako ga imaju, sedište van teritorije koja podleže odredbama Ugovora, to je Evropska agencija za vazduhoplovnu bezbednost („Agencija“);
- (d) za organizacije koje pružaju pan-evropsku UVS/ANS kao i za sve ostale funkcije mreže u vazdušnom prostoru teritorije na koju se Ugovor primenjuje, to je Agencija.

Član 4.

Funkcija nadzora nad bezbednošću

1. Nadležni organ vrši nadzor nad bezbednošću kao deo svog nadzora nad uslovima koji važe za usluge vazdušne plovidbe kao i UPVS, UVP i ostalih funkcija mreže, u cilju prećenja bezbednog pružanja tih aktivnosti i provere da su ispunjeni važeći bezbednosni regulatorni zahtevi i njihovi aranžmani za sprovođenje.
2. Prilikom zaključenja sporazuma o nadzoru organizacija aktivnih u funkcionalnim blokovima vazdušnog prostora koji se protežu

kroz vazdušni prostor koji spada u nadležnost više od jedne države članice, ili u slučajevima prekograničnog pružanja usluga, dotične države članice dužne su da utvrde i podele odgovornost za nadzor nad bezbednošću kojim obezbeđuju sledeće:

- (a) Postojanje određenih tačaka odgovornosti za sprovođenje svake odredbe iz ove Uredbe;
- (b) Države članice imaju vidljivost kod mehanizama za nadzor nad bezbednošću i njihovih rezultata;
- (c) Postignuta relevantna razmena informacija između nadzornih organa i organa za sertifikaciju.

Države članice treba da redovno revidiraju sporazum i njegovu primenu u praksi, naročito u svetlu postignutih bezbednosnih performansi.

3. Prilikom zaključenja sporazuma o nadzoru organizacija aktivnih u funkcionalnim blokovima vazdušnog prostora ili u prekograničnim aktivnostima u kojima je Agencija nadležni organ za najmanje jednu od organizacija u skladu sa članom 3 (b), dotična država članica treba da koordiniše rad sa Agencijom kako bi obezbedila ispunjenje tačaka (a), (b) i (c) stava 2.

Član 5.

Praćenje bezbednosnih performansi

1. Nadležni organi vrše redovno praćenje i procenu postignutih nivoa bezbednosti kako se utvrdili da li su oni u skladu sa bezbednosnim regulatornim zahtevima važećim za blokove vazdušnog prostora u njihovoj nadležnosti.
2. Nadležni organi treba da koriste rezultate praćenja bezbednosti, naročito kako bi odredili oblasti u kojima provera usklađenosti sa bezbednosnim regulatornim zahtevima predstavlja prioritet.

Član 6.

Provera usaglašenosti sa bezbednosnim regulatornim zahtevima

1. Nadležni organi treba da uspostave proces kako bi proverili:

(a) usklađenost sa važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima pre izdavanja ili obnove sertifikata, potrebne za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi uključujući prateće uslove u pogledu bezbednosti;

(b) usklađenost sa svim obavezama vezanim za bezbednost u aktu oznake izdatim u skladu sa članom 8. Uredbe (EZ) broj 550/2004;

(c) tekuće pridržavanje organizacije važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima;

(d) primenu bezbednosnih ciljeva, bezbednosnih zahteva i ostalih uslova vezanih za bezbednost utvrđenih u:

(i) deklaraciji o verifikaciji sistema, uključujući svaku relevantnu deklaraciju o usaglašenosti ili pogodnosti za korišćenje sastavnih delova sistema izdatom u skladu sa Uredbom (EZ) broj 550/2004;

(ii) postupcima procene i ublažavanja rizika koji su obavezni na osnovu bezbednosnih regulatornih zahteva važećih za usluge vazdušne plovidbe, UPVS, UVP i rukovodioca mreže;

(e) sprovođenje bezbednosnih direktiva.

2. Postupak iz stava 1 ovog člana mora da:

(a) bude zasnovan na dokumentovanoj proceduri

(b) bude potkrepljen dokumentacijom konkretno namenjenom pružanju smernica osoblju za bezbednosni nadzor za obavljanje njihovih funkcija;

(c) daje odnosnim organizacijama naznaku rezultata aktivnosti bezbednosnog nadzora;

(d) bude zasnovan na bezbednosnim regulatornim revizijama i recenzija obavljenim u skladu sa članovima 7, 9. i 10;

(e) pruža nadležnim organima dokaze potrebne za podršku daljim radnjama, uključujući mere predviđene članom 9. Uredbe (EZ) broj 549/2004, članom 7. (7) Uredbe (EZ) broj 550/2004 i članovima 10, 25. i 68. Uredbe (EZ) broj 216/2008 u situacijama kada bezbednosni regulatorni zahtevi nisu ispunjeni.

Član 7.

Bezbednosne regulatorne revizije

1. Nadležni organi ili kvalifikovani entiteti kojima delegiraju nadležnost vrše bezbednosne regulatorne revizije.

2. Bezbednosne regulatorne revizije iz stava 1:

(a) pružaju nadležnim organima dokaz o usklađenosti sa važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima i sa aranžmanima za primenu putem procene potrebe za preduzimanjem korektivnih mera;

(b) nezavisne su od aktivnosti unutrašnje revizije koju obavlja odnosna organizacija u sklopu svog sistema za upravljanje bezbednošću ili kvalitetom;

(c) obavljaju revizori kvalifikovani u skladu sa standardima iz člana 12;

(d) važe za ukupne aranžmane za sprovođenje ili njihove elemente, i na procese, proizvode ili usluge;

(e) određuju da li su:

(i) aranžmani za izvršenje usaglašeni sa bezbednosnim regulatornim zahtevima;

(ii) preduzete radnje usaglašene sa sa aranžmanima za sprovođenje;

- (iii) rezultati preduzetih radnji odgovaraju rezultatima koji se očekuju od aranžmana za sprovođenje;
- (f) dovode do ispravke svih otkrivenih primera neusaglašenosti shodno članu 8.
3. U okviru inspeksijskog programa zahtevanog članom 8. Uredbe o sprovođenju (EZ) broj 1035/2011 nadležni organi uspostavljaju i ažuriraju najmanje jednom godišnje program bezbednosnih regulatornih revizija da bi:
- (a) pokrili sve potencijalne oblasti koje se tiču bezbednosti, sa naglaskom na oblasti u kojima su utvrđeni problemi;
- (b) pokrili sve organizacije, usluge i funkcije mreže koje deluju pod nadzorom nadležnog organa;
- (c) obezbedili da se revizije obavljaju srazmerno stepenu rizika koji nose po aktivnosti organizacija;
- (d) obezbedili da se obavlja dovoljan broj revizija u periodu od 2 godine za proveru usklađenosti svih tih organizacija sa važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima u svim relevantnim oblastima funkcionalnog sistema;
- (e) obezbedili praćenje sprovođenja korektivnih mera.
4. Nadležni organi mogu odlučiti da promene obim prethodno planiranih revizija i uvrste dodatne revizije, kada god se za to ukaže potreba.
5. Nadležni organi odlučuju koji aranžmani, elementi, usluge, funkcije, proizvodi, fizičke lokacije i aktivnosti će biti predmet revizije u određenom vremenskom roku.

6. Revizorska zapažanja i utvrđene neusaglašenosti se dokumentuju. Neusaglašenosti se potkrepljuju dokazima i utvrđuju u smislu važećih bezbednosnih regulatornih zahteva i aranžmana za njihovo sprovođenje u odnosu na koje je revizija bila sprovedena.

7. Po obavljenoj reviziji piše se revizorski izveštaj, uključujući detalje o neusaglašenosti.

Član 8.

Korektivne mere

1. Nadležni organi informišu o nalazima revizora revidirane organizacije i istovremeno zahtevaju korektivne mere kako bi ispravile identifikovane neusaglašenosti, što ne utiče na bilo koju dodatnu radnju obaveznu shodno važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima.
2. Revidirane organizacije utvrđuju korektivne mere koje smatraju neophodnim da bi se ispravile neusaglašenosti i vremenski okvir za njihovu primenu.
3. Nadležni organi procenjuju korektivne mere i njihovu primenu, onako kako su ih utvrdile revidirane organizacije, i prihvataju ih ako u svojoj proceni zaključuje da su dovoljne za rešavanje neusaglašenosti.
4. Revidirane organizacije pokreću korektivne mere koje nadležni organi prihvate. Te korektivne mere i kasniji proces daljeg praćenja završavaju se u roku koji su prihvatili nadležni organi.

Član 9.

Bezbednosni nadzor promena funkcionalnih sistema

1. Organizacije koriste samo one procedure koje su prihvatili nadležni organi kad odlučuju da li da u svoje funkcionalne sisteme uvedu promene vezane za bezbednost. U slučaju operatera u vazдушnom saobraćaju i komunikacijama, vazdušne plovidbe ili nadgledanja operatera, relevantni nadležni organi prihvataju ove procedure u okviru Uredbe o sprovođenju (EZ) broj 1035/2011.

2. Organizacije obavještavaju relevantne nadležne organe o svim planiranim promjenama vezanim za bezbednost. U tom smislu, nadležni organi uspostavljaju odgovarajuće upravne postupke u skladu sa nacionalnim zakonom.

3. Osim ukoliko se primenjuje član 10, organizacije mogu da sprovedu saopštene promene prateći procedure iz stava 1 ovog člana.

Član 10.

Postupak recenzija predloženih promena

1. Nadležni organi razmatraju bezbednosne argumente vezane za nove funkcionalne sisteme ili promene na postojeće funkcionalne sisteme koje je predložila neka organizacija, kada:

- (a) Procena ozbiljnosti urađena u skladu sa Dodatkom II, tačka 3.2.4 Uredbe za sprovođenje (EZ) broj 1035/2011 određuje ozbiljnost klase 1 ili ozbiljnost klase 2 za moguće posledice utvrđene opasnosti; ili
- (b) Sprovođenje promena zahteva uvođenje novih vazduhoplovnih standarda.

Kada nadležni organi utvrde potrebu za recenzijom u drugim situacijama od onih iz tačaka (a) i (b), obavestiće organizacije da će preduzeti reviziju bezbednosti o prijavljenim promenama.

2. Revizije se obavljaju srazmerno stepenu rizika koji predstavljaju novi funkcionalni sistemi ili predložene promene na postojeće funkcionalne sisteme.

Revizije:

- (a) koriste dokumentovane procedure;
- (b) potkrepljene su dokumentacijom osmišljenom da osoblju koje vrši nadzor nad bezbednošću pruži smernice da obavljaju svoje funkcije;

(c) Razmatraju bezbednosne ciljeve, bezbednosne zahteve i druge uslove u pogledu bezbednosti koji su vezani za promene u razmatranju utvrđene u:

(i) deklaraciji o verifikaciji sistema iz člana 6. Uredbe (EZ) broj 552/2004;

(ii) deklaraciji o usaglašenosti ili pogodnosti za korišćenje sastavnih delova sistema iz člana 5. Uredbe (EZ) broj 552/2004; ili

(iii) dokumentaciji za procenu i ublažavanje rizika prikupljenoj u skladu sa važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima;

(d) utvrđuju dodatne uslove u pogledu bezbednosti u smislu sprovođenja promena, kada god je to potrebno;

(e) procenjuju prihvatljivost predstavljenih bezbednosnih argumenata, uzimajući u obzir:

(i) utvrđivanje mogućih opasnosti;

(ii) doslednost određene klase ozbiljnosti,

(iii) validnost ciljeva bezbednosti;

(iv) validnost, uspešnost i izvodljivost bezbednosnih zahteva i svih drugih utvrđenih uslova u pogledu bezbednosti;

(v) dokaz da su ciljevi bezbednosti, bezbednosni zahtevi i ostali uslovi u pogledu bezbednosti stalno ispunjeni;

(vi) dokaz da je postupak koji se koristi za sačinjavanje bezbednosnih argumenata u skladu sa važećim bezbednosnim regulatornim zahtevima;

(f) proveravaju postupke koje koriste organizacije da sačine bezbednosne

argumente u pogledu novih funkcionalnih sistema ili promena postojećih funkcionalnih sistema koji se razmatraju;

- (g) utvrđuju potrebu za verifikaciju tekućih usaglašenosti;
- (h) obuhvataju sve neophodne aktivnosti za koordinaciju sa organima odgovornim za nadzor nad bezbednošću plovidbenosti letelica i leta;
- (i) daju obaveštenja o prihvatanju, sa uslovima kad ih ima, ili o neprihvatanju, sa pratećim razlozima, promena koje se razmatraju.

3. Uvođenje u službu promena koje se razmatraju u recenziji podleže saglasnosti nadležnih organa.

Član 11.

Kvalifikovani entiteti

1. Kad nadležni organ odluči da delegira nadležnost kvalifikovanom entitetu da obavi bezbednosnu regulatornu reviziju ili recenziju u skladu sa ovom Uredbom, mora da se postara da kriterijumi primenjeni za izbor entiteta iz reda kvalifikovanih entiteta u skladu sa članom 3. Uredbe (EZ) broj 550/2004 i članom 13. Uredbe (EZ) broj 216/2008 sadrže sledeće:

- (a) kvalifikovani entitet ima prethodno iskustvo u proceni bezbednosti vazduhoplovnih entiteta;
- (b) kvalifikovani entitet nije istovremeno uključen u unutrašnje aktivnosti u bezbednosnim ili sistemima za upravljanje kvalitetom organizacije u pitanju;
- (c) sve osoblje koje se bavi obavljanjem bezbednosnih regulatornih revizija ili recenzija je adekvatno obučeno i kvalifikovano i ispunjava kriterijume za kvalifikaciju iz člana 12(3) ove Uredbe.

2. Kvalifikovani entitet prihvata mogućnost da bude predmet revizije nadležnog organa ili svakog tela koje deluje u njeno ime.

3. Nadležni organ vodi evidenciju o kvalifikovanim entitetima zaduženim da obave bezbednosne regulatorne revizije ili recenzije u njegovo ime. Ovakve evidencije dokumentuju usaglašenost sa zahtevima iz stava 1.

Član 12.

Mogućnosti za nadzor nad bezbednošću

1. Države članice i Komisija staraju se da nadležni organi imaju neophodne kapacitete da obezbede nadzor nad bezbednošću svih organizacija koje rade pod njihovim nadzorom, uključujući dovoljne resurse da sprovedu radnje utvrđene ovom Uredbom.

2. Nadležni organi sačinjavaju i ažuriraju svake 2 godine procenu ljudskih resursa potrebnih za obavljanje funkcija nadzora nad bezbednošću, zasnovanu na analizi postupaka propisanih ovom Uredbom i njihovoj primeni.

3. Nadležni organi staraju se da sva lica koja učestvuju u aktivnostima nadzora nad bezbednošću budu stručna za obavljanje tražene funkcije. U tom smislu oni:

- (a) definišu i dokumentuju obrazovanje, obuku, tehničko i operativno znanje, iskustvo i kvalifikacije relevantne za obavljanje poslova za sve pozicije obuhvaćene aktivnostima nadzora nad bezbednošću unutar svoje strukture;
- (b) obezbeđuju posebnu obuku za lica uključena u aktivnosti nadzora nad bezbednošću unutar svoje strukture;
- (c) staraju se da osoblje određeno da obavlja bezbednosne regulatorne revizije, uključujući i reviziju kadrova iz kvalifikovanih entiteta, ispunjava kvalifikacione kriterijume koje utvrdi nadležni organ. Kriterijumi se odnosi na:
 - (i) poznavanje i razumevanje zahteva u vezi usluga vazdušne plovidbe, UPVS, UVP i ostalih funkcija mreže u odnosu na koje

se mogu sprovesti bezbednosne regulatorne revizije;

(ii) upotrebu tehnika procene;

(iii) veštine potrebne za vođenje revizije;

(iv) iskazanu stručnost revizora putem evaluacije ili drugih prihvatljivih načina.

Član 13.

Direktive za bezbednost

1. Nadležni organi izdaju direktive za bezbednost kad utvrde da postoje nebezbedni uslovi u funkcionalnom sistemu koji zahtevaju neposrednu akciju.

2. Direktive za bezbednost se prosleđuju odnosnim organizacijama i sadrže najmanje sledeće podatke:

- (a) utvrđivanje nebezbednog stanja;
- (b) utvrđivanje ugroženog funkcionalnog sistema;
- (c) tražene radnje i obrazloženje za njih;
- (d) rok za usklađivanje traženih radnji sa direktivama za bezbednost;
- (e) datum stupanja na snagu.

3. Nadležni organi dostavljaju kopiju direktive za bezbednost Agenciji i drugim nadležnim organima, naročito onima koji su uključeni u nadzor nad bezbednošću funkcionalnog sistema, i Komisiji.

4. Nadležni organi potvrđuju njihovu saglasnost sa važećim direktivama za bezbednost.

Član 14.

Evidencija nadzora nad bezbednošću

Nadležni organi vode i održavaju pristup odgovarajućim evidencijama koje se odnose na njihove procese nadzora nad bezbednošću, uključujući izveštaje o svim bezbednosnim

regulatornim revizijama i drugoj evidenciji koja se odnosi na bezbednost u vezi sertifikata, oznaka, promena u nadzoru nad bezbednošću, direktiva bezbednosti i korišćenja kvalifikovanih entiteta.

Član 15.

Izveštavanje kod nadzora nad bezbednošću

1. Nadležni organi jednom godišnje izveštavaju o radnjama nadzora nad bezbednošću u skladu sa ovom Uredbom. Godišnji izveštaj o nadzoru nad bezbednošću sadrži još i sledeće informacije:

- (a) organizacionu strukturu i postupke nadležnih organa;
- (b) vazdušni prostor koji spada u nadležnost država članica koje su osnovale ili nominovale nadležni organ, ako važi za dati slučaj, i organizacije koje potpadaju pod nadzor tog nadležnog organa;
- (c) kvalifikovani entiteti angažovani da obave bezbednosnu regulatornu reviziju;
- (d) postojeći nivo resursa nadležnih organa;
- (e) bilo koja pitanja bezbednosti utvrđena u postupku nadzora nad bezbednošću nadležnog organa.

2. Države članice koriste izveštaje koje su pripremili njihovi nadležni organi kad podnose svoje godišnje izveštaje Komisiji kao što propisuje član 12. Uredbe (EZ) broj 549/2004.

Godišnji izveštaj o nadzoru nad bezbednošću mora da bude dostupan odnosnim državama članicama u slučaju funkcionalnih blokova vazdušnog prostora, Agenciji i programima i aktivnostima sprovedenim u skladu sa dogovorenim međunarodnim aranžmanima za praćenje ili reviziju primene bezbednosnog nadzora usluga vazdušne plovidbe, UPVS, UVP, i ostalih funkcija mreže.

Član 16.

Razmena informacija između nadležnih organa

Nadležni organi treba da naprave aranžmane za blisku saradnju u skladu sa članovima 10. i 15. Uredbe (EZ) broj 216/2008 i članom 2(4) Uredbe (EZ) broj 550/2004 i razmenu svih primerenih informacija da obezbede nadzor nad bezbednošću svih organizacija koje pružaju prekogranične usluge ili funkcije.

*Član 17.***Prelazne odredbe**

1. Radnje započete pre stupanja na snagu ove Uredbe na osnovu Uredbe (EZ) broj 1315/2007 izvode se u skladu sa ovom Uredbom.
2. Organ države članice koji je bio odgovoran za nadzor nad bezbednošću organizacija za koje je Agencija nadležni organ u skladu sa članom 3. preneće na Agenciju funkciju nadzora nad bezbednošću tih organizacija 12 meseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe, osim u slučaju nadzora nad bezbednošću upravnika mreže gde se prenošenje na Komisiju, uz pomoć Agencije i ako ga bude, vrši na dan stupanja na snagu ove Uredbe.

*Član 18.***Stavljanje van snage**

Uredba (EZ) broj 1315/2007 stavlja se van snage.

Član 19.

Izmena i dopuna Uredbe (EZ) broj 691/2010

U Prilogu IV Uredbe (EZ) broj 691/2010, tačka 1.1 (e) zamenjuje se sledećim rečima:

- (e) izveštaj bezbednosti NSA kao što piše u članovima 7, 8. i 14. Komisijine Uredbe za sprovođenje (EZ) broj 1034/2011 (*) i izveštaji NSA o rešavanju utvrđenih nedostataka bezbednosti koje podležu korektivnim akcionim planovima;

_____ .51 .rts ,1102.01.81 ,172 L LS*

Član 20.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 20-og dana od dana objavljivanja u *Službenom listu Evropske Unije*.

Ova Uredba je obavezujuća u celini i neposredno se primenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu, 17. oktobra 2011.

*Za Komisiju
Predsednik
Jose Manuel BAROSO*
